

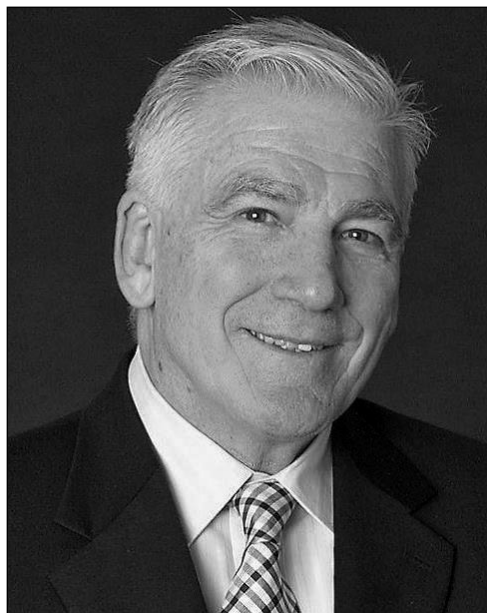
Stromy umírají vstoje...

18. dubna nečekaně opustil řady klinických biochemiků president IFCC, profesor Howard Morris. Od svého založení v roce 1952 měla IFCC pouze 13 presidentů – a Howard byl tím třináctým. Posledních devět jsme dobře znali osobně a s výjimkou Gerarda Siesta a René Dybkaera jsou všichni ještě mezi námi. O to více šokovala zpráva, že Howard opustil naše řady. Nečekaně, náhle, překvapivě. A tak jak žil – v plném pracovním nasazení, když byl přednášet v Kazachstánu. Stránky IFCC i oficiálních tiskovin klinické chemie a laboratorní medicíny jsou plné kondolencí, vyjadřování soustrasti, vzpomínek a komentářů a vyjadřování soucitu jeho rodině a blízkým (mimo chodem jeho manželka Helen Martin ho doprovázela skoro na všech jeho cestách, nevíme, jestli s ním byla i na této poslední, ale pravděpodobně ano...).

Profesor Howard Morris si nepochybně zaslouží připomenutí i od českých klinických biochemiků, ať již jako prezident světové organizace, či jako přítel a kamarád.

Prof. Howard Morris (PhD, FAACB, FFSc (RCPA)) působil jako profesor School of Pharmacy and Medical Sciences, University of South Australia a zároveň jako kliník v oboru chemické patologie laboratorního komplexu SA Pathology v australském Adelaide. V letech 2012-2014 vykonával funkci viceprezidenta IFCC, v letech 2003-2008 byl sekretářem Vědecké divize IFCC, v letech 2012-2017 byl zvolen předsedou International Osteoporosis Foundation Joint Working Group on Standardization of Bone Turnover Markers. Prof. Morris byl dále členem IFCC Task Forces on the Global Campaign on Diabetes Mellitus (2003-2008) a International Clinical Liaison (2009-2011).

V rámci Asia Pacific Federation of Clinical Biochemistry (APFCB) působil jako předseda Vědeckého výboru (2002-2004) a předseda Vědeckého organizačního výboru pořádatelů 10th Asian Pacific Congress of Clinical Biochemistry (2002-2005). Reprezentoval Australasian Association of Clinical Biochemists (AACB) v Radě IFCC a APFCB (1998-2004), byl činný v Radě AACB (1998-2002) a jako editor časopisu Clinical Biochemist Reviews (1994-2002). Byla mu udělena medaile AACB za mimořádné zásluhy (2003) a W. Roman Travelling Lectureship (2004). Před svým náhlým odchodem působil Prof. Morris jako klinický vědecký pracovník v laboratorním komplexu SA Pathology, v rámci něhož poskytoval poradenství v oboru chemické patologie. Během 30 let své činnosti v oboru

diagnostické klinické biochemie nashromáždil obsáhlé zkušenosti zejména v oblasti imunoanalýzy a endokrinologie včetně řízení velké klinické endokrinologické laboratoře. V letech 1997-8 tato laboratoř vydala okolo 245 000 výsledků. Prof. Morris byl též ředitelem Hanson Institute, výzkumného pracoviště IMVS a RAH (2003-2009). V roce 2009 spravoval Hanson Institute infrastrukturu na podporu výzkumu přibližně 300 stálých zaměstnanců a 100 postgraduálních studentů, kteří vytvořili externí granty ve výši přibližně 30 milionů AUD/rok.

Prof. Morris vedl aktivní výzkumný tým, který získal více než 10 milionů AUD ve výzkumných grantech a publikoval 280 recenzovaných publikací, recenzí a kapitol v knihách. Předmětem jeho výzkumu byla patofyziologie metabolického onemocnění kostí a účinky hormonů včetně vitamínu D. Tento výzkum byl financován Národní radou pro zdraví a lékařský výzkum a Australskou výzkumnou radou, hlavními grantovými institucemi v Austrálii. Jeho poslední vědecká práce byla zaměřena na objasnění anabolických účinků vitamínu D se zaměřením na molekulární mechanismy s nimi spojenými a na snížení rizika zlomenin u starších osob. V souvislosti s touto prací mu v roce 2009 American Society for Bone and Mineral Research udělila prestižní Louis Avioli Memorial Lectureship.

Dalo by se snadno pokračovat v dlouhém výčtu pracovních a vědeckých úspěchů – připomeňme v hodnocení vědeckých úspěchů, že H-index jeho prací byl 55 a jeho publikace byly citovány více než 10.000krát.

Patřil k těm klinickým biochemikům, kteří si nedovedli svou práci představit bez klinické aplikace – je příznačné, že jeho úmrtí ještě dříve než IFCC anonovala americká společnost pro výzkum kostního a minerálního výzkumu (ASBMR), která je výrazně klinicky zaměřená. I to svědčí o tom, že byl uznáván nejen jako výborný laboratorní odborník, ale jako klinický partner. Setkával jsem se s ním (VP) velmi často, mimo jiné i proto, že v posledních letech byl předmětem jeho zájmu vitamin D, a tak byl zván i na osteologické kongresy a akce.

Howard byl mimořádně přátelský a otevřený člověk, neznáme nikoho, kdo by o něm mluvil špatně, kdo by neoceňoval jeho stále dobrou náladu, otevřenost a aktivitu. Byl všude. Velmi rád přednášel, jezdil po celém světě, dělal našemu oboru skvělou reklamu, reklamu podloženou hlubokou vědeckostí a znalostmi. Vždycky jsme si mysleli, že se nedá zastavit. Bohužel se zastavilo jeho srdce. Chybíš nám, Howarde.

*S hlubokou úctou,
Vladimír Palička, Antonín Jabor*